

**ACORD 87/2021, de 24 de novembre, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Acord sobre la normativa aplicable a l'emplaçament de producte en els serveis de comunicació audiovisual de televisió a petició

La Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (LGCA), defineix els prestadors de serveis de comunicació audiovisual com “La persona física o jurídica que té el control efectiu, això és, la direcció editorial, sobre la selecció dels programes i continguts i la seva organització en un canal o en un catàleg de programes. [...]” (apartat 1 de l'article 2).

El servei de comunicació audiovisual televisiu a petició és una modalitat de servei de comunicació audiovisual que es presta per al visionament de programes i continguts en el moment elegit per la persona espectadora i a petició pròpia sobre la base d'un catàleg de programes seleccionat pel prestador del servei de comunicació audiovisual (lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 2).

D'acord amb la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), el servei de comunicació audiovisual és el “[...] consistent en la posada a disposició del públic en general o d'una categoria del públic de serveis de ràdio o de televisió, siguin quines siguin la forma d'emissió i la tecnologia emprades. Són també serveis de comunicació audiovisuals els serveis consistents de manera predominant en la posada a disposició del públic en general o d'una categoria del públic de continguts audiovisuals organitzats de forma no seqüencial.” (lletra *d* de l'article 1).

De conformitat amb la LGCA, el conjunt del marc normatiu bàsic previst per a les diferents modalitats de comunicació comercial és aplicable també als continguts no seqüencials, en línia amb el que disposa la Directiva 2010/13/UE, de 10 de març, sobre la coordinació de determinades disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a la prestació de serveis de comunicació audiovisual (Directiva de serveis de comunicació audiovisual), tot i que estableixi una reglamentació més lleugera per als serveis a petició, que únicament han d'observar les normes bàsiques que conté Directiva esmentada, d'acord amb el seu considerant 58.

La secció 2a de la LGCA mateixa, de caràcter bàsic, reconeix als prestadors de serveis de comunicació audiovisual, entesos en els termes descrits en els paràgrafs anteriors, el dret a realitzar comunicacions comercials.

L'apartat 24 de l'article 2 de la Llei estatal estableix que el missatge publicitari televisiu o radiofònic, el patrocini, la televenda i l'emplaçament de producte són formes de comunicació comercial audiovisual.

L'emplaçament de producte està definit com a “Tota forma de comunicació comercial audiovisual consistent a incloure, mostrar o referir-se a un producte, servei o marca comercial de manera que figuren en un programa” (apartat 31 de l'article 2 de la LGCA).

L'article 17 de la LGCA regula les condicions que s'han de complir per a l'emplaçament de productes en els continguts emesos en els serveis de comunicació audiovisual:

- “1. Els prestadors del servei de comunicació audiovisual tenen el dret, a canvi de contraprestació, a emplaçar productes en llargmetratges, curtmetratges, documentals, pel·lícules i sèries de televisió, programes esportius i programes d'entreteniment. En els casos en què no es produeixi cap pagament, sinó únicament el subministrament gratuït de determinats béns o serveis, com ara ajudes materials a la producció o premis, amb vista a incloure'ls en un programa, únicament constituirà emplaçament de producte i, per tant, estarà permès, sempre que aquests béns o serveis tinguin un valor significatiu.
2. Quan el programa hagi estat produït o encarregat pel prestador del servei o una de les seves filials, el públic ha de ser clarament informat de l'emplaçament del producte al principi i al final del programa, i quan es reprengui després d'una pausa publicitària.
3. L'emplaçament no pot condicionar la responsabilitat ni la independència editorial del prestador del servei de comunicació audiovisual. Tampoc pot incitar directament a la compra o arrendaments de béns o serveis, a fer-ne promocions concretes o a donar preeminència indeguda al producte.
4. Queda prohibit l'emplaçament de producte en la programació infantil.”

L'article 94 de la LCA, preveu la publicitat i la televenda encobertes, i estableix, entre altres aspectes, l'obligació d'advertir, a l'inici del programa, de la inclusió de publicitat encoberta i de la prominència indeguda com a element perquè aquesta sigui considerada prohibida. Tot i que ambdues presenten característiques similars amb l'emplaçament de producte, encara que amb diferències terminològiques, a partir de l'entrada en vigor de la LGCA cal interpretar aquest precepte en els termes que recull la llei estatal, de caràcter bàsic.

La Directiva (UE) 2018/1808, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de novembre de 2018, de modificació de la Directiva 2010/13/UE, sobre la coordinació de determinades disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a la prestació de serveis de comunicació audiovisual, atesa l'evolució de les realitats del mercat (Directiva (UE) 2018/1808), encara no transposada al nostre ordenament jurídic, defineix l'emplaçament de producte com a “toda forma de comunicació comercial audiovisual consistente en inclure o referirse a un producto, servicio o marca comercial de manera que figure en un programa o en un vídeo generado por usuarios, a cambio de una remuneración o contraprestación similar”.

S'autoritza aquest emplaçament a tots els serveis de comunicació audiovisual i també a les plataformes d'intercanvi de vídeos, excepte en els programes de notícies i d'actualitat, els programes d'assumptes de la persona consumidora, els programes religiosos i els programes infantils. D'acord amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 11 de la Directiva, els programes que continguin emplaçament de producte no poden influir, sota cap circumstància, en el contingut ni en l'organització del seu horari de programació (en el cas de la radiodifusió televisiva) ni en la del seu catàleg (en el cas dels serveis de comunicació audiovisual a petició) d'una manera que afecti la responsabilitat i independència editorial del prestador del servei de comunicació. Tampoc han d'incitar directament a la compra o arrendament de béns o serveis, en particular, mitjançant referències de promoció concretes a aquests béns o serveis. No han de donar una prominència indeguda als productes de què es tracti, i, finalment, han d'informar clarament l'audiència de l'existència d'emplaçament de producte mitjançant una identificació adequada al principi i al final del programa, així com quan el programa es reprengui després d'una pausa publicitària, per evitar tota confusió a la persona espectadora. Pel que fa a aquest darrer requisit, els estats membres poden no exigir-lo, excepte per als programes produïts o encarregats per un prestador del servei de comunicació o per una empresa filial d'aquest últim.

En qualsevol cas, d'acord amb el que estableix l'apartat 4 de l'article 11 de la Directiva, els programes no poden contenir emplaçament dels productes següents: cigarrets i altres productes del tabac, així com cigarrets electrònics i els seus envasos de recàrrega o emplaçament de producte d'empreses la principal activitat de les quals sigui la fabricació o

venda d'aquests productes; com tampoc dels medicaments o tractaments mèdics específics que només es puguin obtenir mitjançant recepta a l'Estat membre a la jurisdicció del qual estigui subjecte el prestador del servei de comunicació.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Recordar als prestadors de serveis de comunicació audiovisual que els preceptes relatius a l'emplaçament de producte que preveu la normativa audiovisual vigent son d'aplicació tant als serveis de comunicació audiovisual de televisió lineals com als oferts a petició, motiu pel qual no es pot realitzar l'emplaçament de producte indegut en cap de les dues modalitats de servei de comunicació audiovisual.
2. Comunicar aquest recordatori als prestadors de serveis de comunicació audiovisual televisiva.
3. Difondre aquest recordatori publicant-lo al web del Consell.

Barcelona, 24 de novembre de 2021

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari